

HELKAMA
SYYSTARJOUKSET
HYTTISELTÄ

Tervetuloa valitsemaan kotimainen!

Naisten Sport 3000S norm. 699:- Nyt **499 €**
 Kaunotar 24 v. norm. 699:- Nyt **499 €**
 Kaunotar 7 v. norm. 649:- Nyt **499 €**
 Kaunotar 3 v. norm. 349:- Nyt **299 €**
 Tuuli 3 v. norm. 439:- Nyt **349 €**

Tuotteita rajoituksellinen määrä.
 www.helkamavelox.fi

• MYYNTI • HUOLTO • VARAOSAT
 • RENKAAT • KYPÄRÄT • YM. TARVIKKEET

KONELIIKE
J. HYTTINEN
 OLKONTIE 6, 82500 KITEE P. (013) 411 180
 Palvelemme: Ma–Pe 8.00–17.00, La 9.00–13.00

www.kotikarjala.fi

MARKKINOIDEN HILJAINEN LUOTETTAVA MITSUBISHI -LÄMPÖPUMPPU PUHDISTAA SISÄILMAA JA KESÄKUUMALLA VIILENTÄÄ MIELLYTTÄVÄSTI.

KYLMÄLLÄ LÄMMITTÄÄ JA SÄÄSTÄÄ LÄMMITYSKULUISSA JOPA 55%

Uudet Mitsubishi FD -sarjan lämpöpumput nyt saatavilla Pohjolan koteihin

Uudet superhiljaiset Mitsubishi FD -sarjan monipuolisilla ominaisuuksilla varustetut ilmalämpöpumput ovat suunniteltu ja toimiviksi testattu erityisesti Pohjolan vaativissa oloissa (VAH-kirjaimiin päättyvät mallisarjat).

Edullista lämmitystä ja jäähdytystä

Huippuhyvät lämpökertoimet (COP-arvot) tarkoittavat suurempia säästöjä lämmityskuluissa. FD-sarjan COP-arvo on jopa 5,33. Mitsubishi myös jäähdyttävät edullisesti (EER-arvo). FD-sarjan EER-arvo on jopa 5,15.

Turvallista ostamista

Lue lisää hankintaturvasta ja siihen kuuluvista eduista www.scanoffice.fi/hankintaturva tai pyydä Scanoffice-hankintaturvasite omaalta valtuutetulta Scanoffice-jälleenmyyjältäsi:

TULE JA TUTUSTU
laitteisiin
myymälässämme!

LVI-BIONEERIT

Puhoksentie 9, KITEE, p. 040 508 5088, f. (013) 411 187
 Asemantie 18, TOHMJÄRVI, p. 040 556 4490

□ Rääkkylän pitkäaikaisin kunnanjohtaja Ilkka Simanainen on ollut eläkkeelle jäätyään 14 vuotta hiljaa. Nyt hän on avannut sanaisen arkkunsa ja kertoo Rääkkylän kunnan menneisyydestä ja Keski-Karjalan kuntien yhteistyön kehittämisestä 1960-luvulta lähtien nykypäivään.

□ Kolmannessa kirjoituksessaan hän muistelee Helli -liikelaitoksen suunnittelua ja hieman tätä päivääkin.

Simanainen muistelee Kysymyksiä Helliin perustamisesta ja sen toiminnasta

Keski-Karjalassa kunnan päättäjiä ja kuntalaisia on keskustellut ennen muuta sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyön järjestäminen.

Koskaan aikaisemmin ei ole ollut kunnanhallintoa vastaan mielenosoituksia, lieneekö koskaan lehdissä kirjoitettu ja päättäjiä arvosteltu näin paljon.

Kun olin mukana perustamassa Keski-Karjalan kansanterveystyön kuntainliittoa ja sen hallinnossa yhtäjaksoisesti pisimpään kuin kukaan muu (25 vuotta liittovaltuuston puheenjohtajana ja liittotohallituksen varapuheenjohtajana) niin mielenkiinnolla jonkun verran seurasin Paraslakiin perustuvan koko alueen yhteistyön järjestämistä sosiaali- ja terveydenhuollossa.

Yhteistyön valmistelusta annettiin tietoa alueen kuntalaisille vähän. Rääkkylässä järjestettiin yksi yleisötilaisuus, jossa ei enemmälti käsitelty ja perusteltu liikelaitosmallin valitsemista yhteistyön hallintomalliksi. Asian esittelijänä toimi Tohmajärven kunnanjohtaja. Oliko niin, että hänen vastuullaan valmisteltiin yhteistyötä? Kysyin tuossa tilaisuudessa, miksi yhteistyötä ei voida jatkaa entiseen tapaan kuntayhtymän pohjalta, Tohmajärven tullessa mukaan kuntayhtymän jäseneksi. Kunnanjohtaja vastasi, että liikelaitosmalli on paras ja tehokkain toimintamuoto, sen kautta saadaan syntymään tuntuvia säästöjä ja että vain sen tulevat kaikki jäsenkunnat hyväksymään.

Kun liikelaitos Helli aloitti toimintansa vuoden 2009 alusta, ja sen käyntiin lähdesä näytti olevan vaikeuksia ja ainakin Rääkkylässä terveyskeskuksen palvelut heikkenivät ratkaisevasti, kiinnostuin asiasta niin, että ryhdyin selvittämään tarkemmin, miten tuohon hallintomalliin on päädytty, miten se toimii tai pitäisi toimia. Tuota hallintomalliahan eivät tässä maassa monetkaan kunnat ole valinneet. Onko tässä maassa missään muualla tällaista kahden kunnan hallinnoimaa liikelaitosmallia?

Otin yhteyttä muutamiin tuntemiini kuntien päättäjiin ja heidän kertomuksistaan

sain sen käsityksen, että Tohmajärvelle ei kelvannut muu kuin tämä liikelaitosmalli. Jos näin on, niin tämä Helli kai on sitten Tohmajärven luottamushenkilöiden ja ennen kaikkea sen kunnanjohtajan luomus, jonka sitten toiset kunnat tietenkin hyväksyivät? Voisiko sitä nimittää myös Keskustan malliksi? Rääkkylässä ainakin mallin hyväksyivät äänestyksellä Keskusta ja Vihreiden Jorasmaa.

Karjalaisen tekstiviestipalstalla kansalainen ilmaisi mielipiteenään: ”Että Kiteen Helli? Eiköhän se ollut kunnanjohtaja Riikonen koko idean isä ja mainosmies, joten kiitokset kuuluvat Tohmajärvelle.” Onko tuo kansalaisen toteamus kunnianotto Helliästä tohmajärveläisille, vai pilkkakirveen heitto Helliille?

Kun Helliin johto nyt monella suulla vakuuttaa, että kyllä tästä hyvä tulee, niin turha tässä on ruveta kuntalaisena arvostelemaan tai kehuamaan Helliä. Se on perustettu ja sen kanssa pitäneet elää.

Helliin palkattu henkilö on joutunut monesti syyttään arvostelun kohteeksi toiminnassa ilmenneiden ongelmien johdosta. Pitää muistaa, että uuden järjestelmän ovat luoneet meidän vaaleissa valitsemat luottamushenkilöt.

Kuntalaisena ja Helliin palvelujen käyttäjänä haluaisin kuitenkin esittää teille päättäjät joukon kysymyksiä; perusteluita tekemillenne päätöksille.

Miksi jo yhteistyössä vuosikymmenet toimineet Kitee, Kesälahti ja Rääkkylä luopuivat kuntayhtymämallista ja ilmeisesti Tohmajärven vaatimuksesta päättivät menosta uuteen tuntemattomaan Helliin? Meillähän oli yhdessä päätösvalta alueella.

Minua nimittäin vaivaa, mikä siinä kuntayhtymämallissa oli sellaista huonoa, jota sillä ei voitu jatkaa Tohmajärven vain liittyessä lisäjäseneksi kuntayhtymään. Tuolla mallillaan luotiin ja rakennettiin hyvin toimivat terveyskeskukset. Kuntayhtymämalli ei pitänyt olla aikansaelänyt, koska se on kuntien välisessä yhteistyössä edelleen ylivoimaisiin hallintomalli. Kääntä-

en kysymys voi olla, mikä siinä liikelaitosmallissa on niin hyvää, että se piti ottaa kuntayhtymämallin sijaan. Miksi liikelaitosmallista piti tehdä kahden kunnan hallinnoima ja näin lisätä byrokratiaa?

Peruskuntien päätösvaltaa näyttää olevan siirretty virkamiehille ja aivan ulkopuolisille asiantuntijoille ja muutamille kuntien luottamushenkilöille. Terveystyön keskeisintä toimijaa, lääkäriä, ei hallinnossa ”näy mailla ei halmeilla”. Tähän väittämään tietenkin nykyinen päättäjä sanoo, että saahan peruskunta esittää mielipiteensä hyväksyessään peruspalvelusopimuksen, jonka valtuustot käsittelevät. Kyllä, mutta tuo paperi yleensä on niin yltäpöyrea, että sitä voi tulkita monella tavalla. Ne päätökset taas, jotka vaikuttavat esimerkiksi terveyskeskuksen toimintaan, toimintatapoihin, tehdään hyvin suppean päätöntajoukon kesken. Mitä päätösvaltaa sitä Rääkkylän ja Kesälahden luottamushenkilöillä on, kun päätöntävalta on siirretty Kiteelle ja Tohmajärvelle?

Liikelaitos-/isäntäkuntamallin käyttöönotolla Kesälahdesta ja Rääkkylästä tuli ns. ”tynkäkuntia”. Tätä nimitystä on alettu käyttää kunnista, joilla ei ole päätöntävaltaa omaan terveydenhuoltoon eikä sosiaalitoimintaan. Kunnilta ja kuntalaisilta on menossa perustuslain takaa kunnallinen itsehallinto. Perustellusti voidaan kysyä, tarvitaanko tällaisia tynkäkuntia.

Keskustan Pohjois-Karjalan piirin yrittäjäasiainneuvottelukunnan jäsen Vilho Riikonen sanoo Karjalaisen Suora linja -kirjoituksessaan ”Vaarantaako kuntien oma yritys toiminta yksityistä yritystoimintaa?” seuraavasti: ”Parhaimmillaan kuntayhtiöiden vastuuton toiminta voi tuhota vapaat markkinat toimimalla vastuuttomasti. Keski-Karjalassa toimiva Helli -liikelaitos on vanhustenhuollon päätöksellään yksi surkeimmista esimerkeistä, jos tehty päätös hoidon ostamisesta monikansalliselta yhtiöltä toteutuu käytännössä.” Näin näyttää tapahtuvan.

Lääkäripulasta sen veran, että eiköhän sen juuret ole siellä kuntayhtymän riidoissa ja epäonnistuneissa päätöksissä. Liikelaitosjärjestelmä on tainnut vain pahentaa tilannetta, jos on uskominen ulkopuolisten asiantuntijoiden mediassa esittämiin lausuntoihin. Silloisella liittotohallituksella olisi mielestäni ollut muitakin tapoja ”ajaa” johtava lääkäri ulos talosta, kuin tapahtui.

Luetuani Anja Itkosen laajan haastattelun Karjalaisessa Keski-Karjalan lääkäritilanteesta minun huomioni kiinnittyi muun muassa siihen, että keskeisenä toimijana kuntainliiton henkilöongelmassa näyttää olleen johtava hoitaja, joka on nyt kiivennyt uudessa järjestelmässä silloista virkaansa huomattavasti korkeammalle tasolle. Säännöksiä muuttamalla terveyskeskuspalveluja käyttävän henkilön näkökulmasta keskeisen toimija, lääkäri, siirrettiin taka-alalle päättäjänä.

Tuossa artikkelissa terveyspoliittinen asiantuntija sanoo, että jos lääkäri vastaa toiminnasta, jota johtaa joku muu, esimerkiksi, sosiaalialan tai hoitotieteen edustaja, järjestelmä ei näytä toimivan. Siksi lääkärit eivät tule tehtäviin, jossa vastuuseen ei liity valtaa vaikuttaa työhönsä. Vaikka tuon lausunnon antajana on mielestäni vähän puolueellinen Lääkäriliiton asiantuntija, pohdiskelen kuitenkin, olisikohan tuossa jotain peräkkäin.

Luin lehdestä, että Helliä on tehty 25 valitusta. Mikään niistä ei johtanut päätösten kumoamiseen. Kaikki, mitä Helli on tehnyt, on tapahtunut oikein ja laillisesti. Kunnat olivat päätöksillään luovuttaneet päätösvalan Helliille ja, kun Helli on tehnyt päätökset päätösvaltansa puitteissa ja muotovirheitä ei ole tapahtunut, niin milläpä perusteella nuo päätökset kumottaisiin. Kunnallisvalitus on laillisuusvalitus. Kunnanhallinnossahan saa tehdä tyhmyyttäkin, kun sen tekee laillisesti.

Kun olen tässä kirjoituksessani ottanut muutamiin asioihin kantaakin ja perännyt päättäjiltä perusteita tehdyille ratkaisuille, minua nyt vähän jännittää, julkaistaanko tätä kirjoitusta ollenkaan lehdessä. Anja Itkosen Karjalaisen kolumnista luin, että vakaa pitkän linjan kiteeläinen kunnallispoliitikko Jouko Karppanen on sanonut, ettei kuntalaisen mielipiteitä pitäisi kirjoittaa lehtiin, koska ne ovat väärinä.

Ilkka Simanainen